

Reluarea producției de bioagenți în Bulgaria

Автор(и): проф. д-р Вили Харизанова, от Аграрен университет в Пловдив; Людмил Стоянов, Органик Инвест
Биозащита

Дата: 13.08.2021 Брой: 8/2021

Vestea bună este că, după aproape 30 de ani de întrerupere, bioagenții vor fi din nou produși în Bulgaria. Începând cu acest an, producătorii agricoli din țara noastră vor putea obține bioagenți de producție internă.

Compania „Organic Invest Biosecurity”, în parteneriat cu una dintre cele mai mari laboratoare din Europa pentru producția de entomofage – „Agronomica”, cu peste 25 de ani de experiență în producerea de produse biologice de protecție a plantelor, va oferi inițial 3 bioagenți: Trichogramma, Habrobracon și neuropterul verde comun (fluturașul ochi de aur).

În prezent, în ciuda nevoii enorme de bioagenți, producătorii agricoli îi pot comanda doar din străinătate. O serie de companii sunt importatoare de bioagenți, dar nu există o producție internă. Este regretabil că într-o țară care

a fost odată printre liderii mondiali în producția și aplicarea de bioagenți pe unitate de suprafață, nu a rămas nici o biofabrică funcțională.

Istoricul producției de bioagenți în Bulgaria

Bioagenții, ca dușmani naturali ai dăunătorilor la numeroase culturi, au o istorie bogată în țara noastră. Studii aprofundate asupra problemelor de combatere biologică au început în anii 1950 la Institutul de Protecție a Plantelor (IPP) și în 1956 la Institutul de Cercetări Forestiere. În 1961, a fost înființată o secție la IPP, care a crescut mai târziu într-un Laborator Problematic pentru Combaterea Biologică și Integrată, unde s-a desfășurat o intensă activitate de cercetare.

În 1968–1969 au fost create primele biolaboratoare de producție în Petrich (pentru combaterea biologică a unor dăunători de carantină) și în Veliko Tărnovo, Plovdiv și Pleven pentru producția de *Trichogramma*. La începutul anilor 1970, biolaboratoare au început să funcționeze în satul Kovačita, regiunea Montana, precum și în Vrața, Stara Zagora, Vidin, Razgrad, Șumen, satul Vetrino, regiunea Varna, și Pazardjik, în principal pentru producția de *Trichogramma* și a unor bioagenți pentru sere.

În perioada 1974–1990, au fost înființate 21 de biolaboratoare și biofabrici pentru producția industrială a parazitoidului larval *Encarsia formosa*, a acarienilor prădători *Phytoseilus persimilis* și *Amblyseius cucumeris*, a ploșniței prădătoare *Macrolophus caliginosus*, a muștei galicole prădătoare *Aphidoletes aphidimyza* și a parazitoidului *Prospaltela (Encarsia) berlezei*. Producția anuală de 900 până la 1010 kg de parazitoid al ouălor *Trichogramma spp.*, ne-a clasat țara pe locul trei în lume după Rusia, Mexic și Brazilia. *Trichogramma* a fost aplicată pe aproximativ 300.000 ha de porumb, sfeclă de zahăr, varză, conopidă și ardei împotriva moliei porumbului, a viermilor tăietori și alții.

În laboratoare mai mici, se produceau fluturași ochi de aur (*Chrysopa spp.*), muște syrphide (*Episyrphus balteatus*) și buburuze, iar la Universitatea Agrară a fost înființat un biolaborator pentru producția ploșniței prădătoare *Podisus maculiventris* ca bioagent pentru combaterea gândacului colorado. Pentru combaterea moliei gărgăriței în păduri, parazitoidul ouălor *Ooencyrtus kuvanae* era produs la Sofia.

După 1990, din diverse motive – demontarea structurilor regionale existente, care erau principalii consumatori de bioagenți, precum și o serie de altele – a devenit necesară închiderea biolaboratoarelor.

În același timp, la nivel global tendința a fost de extindere a producției și aplicării bioagenților. Apari anual pe piață produse noi: insecte și acarieni prădători și paraziti, preparate microbiene, feromoni și numeroase alte

mijloace alternative de protecție a plantelor, care fac posibilă controlul integral al dăunătorilor nu doar în sere, ci și în câmp deschis pentru majoritatea culturilor.

În urma Directivei nr. 2092/91 a Comisiei Europene privind mediul, a Directivei 128/2009 privind utilizarea durabilă a pesticidelor, a Pactului Verde și, mai concret, a strategiei „De la fermă la furcă”, abordarea producției agricole și a protecției plantelor s-a schimbat fundamental. Mijloacele și metodele alternative vor înlocui metoda chimică, cea mai aplicată până nu demult. Cererea pentru astfel de mijloace alternative în țara noastră este în continuă creștere, în timp ce oferta este insuficientă.

Tocmai din aceste motive, apariția unui producător de bioagenți în țara noastră este o veste mult așteptată.

Primii 3 bioagenți (Trichogramma, Habrobracon și fluturașul ochi de aur) vor fi pe piață încă din acest an.

Pentru eliberarea bioagenților enumerați, vor fi utilizate aeronave moderne fără pilot și cu pilot de ultimă generație.

Așteptați mai multe informații despre bioagenții produși în numerele viitoare ale revistei și pe site.